

Руйнуємо російську пропаганду: ІПСО про «непереможного дона» кадірова

Методична розробка практичного заняття освітньої програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників ЗЗСО з питань формування медіагігієни та декодування медійних повідомлень, протидії інформаційно-психологічним операціям (ІПСО) російських пропагандистів

Мета: Вивчення інструментарію інформаційно-психологічних операцій (ІПСО) у медіа; формування вміння захищатися від потенційно шкідливої інформації з урахуванням прямих і прихованих впливів; посилення ролі громадянина України як суб'єкта забезпечення інформаційної безпеки, шляхом свідомої реалізації ним своїх громадянських прав і обов'язків, через обізнаність про загрози в інформаційному просторі та активне ставлення до сприйняття будь-яких відомостей, що розповсюджуються в інформаційному просторі

Очікувані результати: протидія ІПСО росії у медіа; навички критичного аналізу медіатекстів, пошуку першоджерела; формування медіаімунітету особистості, який робить її здатною протистояти агресивному медіасередовищу.

Теоретична складова (на допомогу педагогу у роботі з учнями):

24 лютого 2022 року - відкритий воєнний напад росії, за підтримки білорусі, на Україну. Втручання є частиною російсько-української війни, розв'язаної росією 2014 року, участь у якій росія постійно заперечувала. У ЗМІ та юридичних документах російське втручання в Україну 2022 року розглядається як агресивна війна росії проти України.

«Неспровокована війна, яку путінська росія розв'язала проти України, змінила хід європейської та світової історії, і її наслідки визначатимуть європейську політику на наступні роки та десятиліття»...- під час виступу на пленарному засіданні Європейського парламенту у Страсбурзі заявив високий представник ЄС Жозеп Боррель.

Важливою складовою російсько-української війни на сучасному етапі є війна інформаційна.

Інформаційна війна (англ. information warfare) — викладення інформації у спосіб, який формує у суспільстві чи групі людей потрібну точку зору, громадську думку, вичерпну систему поглядів щодо окремих питань на користь організатора інформаційної пропаганди.

Антидотом у інформаційній війні є комплекс заходів під спільною узагальнюючою назвою **інформаційна гігієна**, який розкриває механізми боротьби з інформаційною агресією, пояснює механізми впливу та пропаганди, навчає складних механізмів перевірки джерел інформації, виявлення фальшивих новин з акцентуванням уваги на можливе перекручування окремих фактів супротивником. Інформаційна гігієна є інструментом протидії інформаційному тероризму та ІПСО.

ІПСО - це дещо видозмінений переклад поняття Psychological Operations, PSYOPS.

ІПСО - (Інформаційно-психологічна операція) – попередньо спланований та послідовно реалізований вплив на думки, настрої, світоглядні позиції людей з метою реалізувати власні цілі організатора.

Значення, якщо максимально спростити, полягає у тому, щоб спочатку вплинути на настрої груп у суспільстві. На наступному етапі поширення таких настроїв прямо позначиться на діях представників цього ж суспільства. ІПСО застосовують і в мирний, і у воєнний час. Російська пропаганда активно запускає інформаційно-психологічні операції (ІПСО) і має на меті забезпечити загарбнику оптимальні умови для взяття під контроль територій, тобто зробити все, щоб українці не чинили опір російським окупантам.

Взаємодія у віртуальному просторі отримує цілком відчутні - наслідки у реальному житті. Маніпулятивні технології сфокусовано на «розгойдуванні психіки», яке здійснюють саме через інформаційні майданчики.

До елементів ІПСО відносяться дезінформація, пропаганда, перебільшення певної інформації або применшення іншої, диверсії в тилу, кібератаки.

Часто певну інформацію запускають через майданчики пропаганди, щоб надалі вона поширювалася вже самими носіями, ставала «вірусною».

Очевидною метою ІПСО росії зараз є деморалізація, залякування і паніка.

Найскладніше з тим, що елементами ІПСО можуть бути і реальні події. Однак задля деморалізації суспільства відбувається період «розгойдування психіки», яке здійснюють саме через інформаційні майданчики.

Як діють російські ІПСО зараз? Нашу свідомість [як індивідуальну, так і масову] атакують, враховуючи її слабкі місця. Під час війни внутрішні та зовнішні маніпулятори використовують те, що ця війна принесла українцям - страх, злість, ненависть, відчай і, впливаючи на емоції, нав'язують ворожі меседжі.

ІПСО - сплановані дії з передачі конкретної інформації та індикаторів до аудиторій, щоб емоційно вплинути на їхні почуття, мотиви, критичне мислення і, зрештою, на діяльність іноземних урядів, організацій, груп чи індивідів.

Отже, потужним інструментом запуску ІПСО є «механізм емоційного резонансу». **Емоційний резонанс** – спосіб створення серед широкої аудиторії певного настрою з одночасною передачею пропагандистської інформації, в основі якої лежить контент з високою емоційністю.

Емоційний резонанс дозволяє зняти психологічний захист, який на раціональному рівні вибудовує людина, намагаючись убезпечити себе від пропагандистського впливу. Тому правилом пропаганди є необхідність «звертатися не до розуму людини, а до її почуттів». ***Отже, відразу нагадуємо ПРАВИЛО КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ А НЕ ЕМОЦІЙНОГО СПРИЙНЯТТЯ***

Інструментами ІПСО є фейки та маніпуляції. Ціль - розігнати паніку. Один із «чорних» політтехнологів з росії Ігор Магушев у своєму телеграм-каналі розповідає, що працювало багато «добровольців», які з перших днів

«спецоперації» забивали українські чати панічною інформацією. Він (і не тільки він) поширює методичку, як створити фейк для української аудиторії. Посилаючись на знання української психології, виділяє 4 пункти у створенні фейків:

1. Фейк повинен бути банальним. Щоб впливати на широкі прошарки суспільства, не потрібно придумувати нічого надприродного. Краще додати навіть трохи абсурду. (Згадайте: *«Націоналісти в Україні розпинають російських дітей», «Воюють, бо дають клептик землі і два раба»*).

2. Фейк повинен мати в собі потужний меседж і залишати простір для власних фантазій. (*"Мер - російський шпигун" або «Отой безхатченко - ворожий агент»*)

3. Фейк має враховувати місцеві особливості. Саме прив'язка до місцевості додає йому достовірності (*"В селі такому-то російські танки"*). Від себе додамо: у кожному місті є люди, завдяки яким можна перевірити ту чи іншу інформацію. Це забере кілька хвилин, але дозволить врятувати від поширення у вашому місцевому вайбер-чаті фейків або інформації, яка ніяк не стосується вашого регіону.

4. Багаторазове повторення. Написане трьома людьми в чаті уже стає істиною.

Тому будьте обережні із пересиланням інформації без зазначення першоджерела.

Автор в кінці «методички» закликає створювати і поширювати фейки для запуску ІІСО.

Ще одним інструментом ІІСО є міф. Війни немає без жертв і героїв. Якщо ти б'єшся за свою землю, за свій дім, за те, щоб вранці над твоєю домівкою встало сонце – ти вже герой. Реальний, не вигаданий, можливо ніким не впізнаний, але справжній. Якщо ж ти сидиш у невідомому бункері та посилаєш нести смерть і на смерть чергові порції гарматного м'яса, яке гине без ідеї, без пошани, без права і надії на те, щоб його хоч колись гідно пом'янули у своїй псевдокраїні – ти вигадуєш героїв. Навколо цих псевдогероїв «пишуться міфи».

Міф – ключовий елемент будь-якої пропаганди. А російська пропаганда – це суцільна збірка міфів божевільного хворого розуму.

Практичне завдання (на опрацювання теоретичної складової - верифікація інформаційних повідомлень з елементами факчекінгу):

Розглянемо як приклад запуску ІІСО, в основі якої механізм емоційного резонансу поєднано із фейковими повідомленнями та маніпуляціями - інформаційний міф про «непереможного дона» кадірова.

#STOPinfoterror
Центр протидії дезінформації при
РНБО України інформує
УВАГА!
Маніпуляція!

**Кремлівські «казки»
про кадірівців**

Фото 1. ЦПД при РНБО України підтверджує, що російська пропаганда спеціально створює "лячний" образ рамзана кадірова та його бойовиків, щоб налякати українців. Це - лише маніпуляція кремля!

Перший «візит» кадірова був нібито до Гостомеля, що не підтвердили офіційні джерела України і жодне ЗМІ.

Практично в усіх зіткненнях біля Ірпеня, Бучі та Ворзеля кадірівці зазнавали поразки і сильних втрат, що зафіксовано документально. Після чого вони завжди йшли третім ешелonom позаду лінії фронту.

Постановочне фото з рамзаном начебто на бензозаправці фейкове.

Чеченські "тік-ток-воїни" виявилися не такими

страшними і зовсім не безсмертними, як "їх малюють".

Дослідимо алгоритм поширення ІПСО про «непереможного дона» у набликах (березень, 2022)

• **Міф про непереможного ДОНа – ІПСО (лякалка) – емоційне накручування паніки і страху.**

• ☒ **Кадиров вже під Києвом! Кадиров вже в центрі Києва! Кадиров записав відео із таємного бункера в самій столиці України! Кадиров каже, що вони вже так близько, що ми навіть собі не уявляємо! Кадиров...**

• ☒ **Цими лякалками серед нас намагалися посіяти паніку на початку березня 2022 р.**

• **Як це не парадоксально, але російська пропаганда інформаційним бомбардуванням намагалася викликати страх перед непереможним, «крутим героєм-доном з Кавказу», один вигляд має вводити нас в ступор і тремтіння.**

Парадокс ще і в тому, що російська пропаганда опинилася в ситуації, у якій просто не має ресурсу і підґрунтя навіть для вигадування своїх героїв і міфів навколо них. Офіційна позиція кремля загнала свою ж пропаганду у глухий кут: «росія не воює, а проводить спецоперацію, росія не посилає на спецоперацію строковиків, росія воює виключно високоточною зброєю і тільки з бандерівцями».

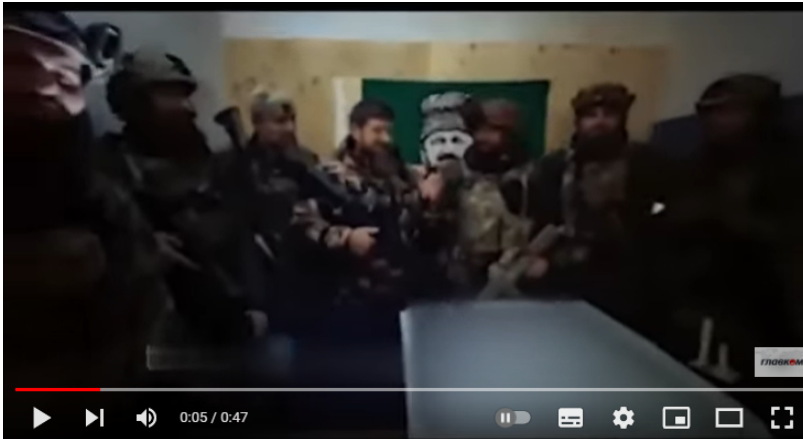
☒ **І як на цьому підґрунті зліпити героя? Як створити «міф» про те, що звичайний Ваня-строковик з Ростова, який добровольцем пішов рятувати український народ від влади наркоманів та нацистів, самовіддано пожертвував собою, і підірвав гранатою себе та десяток накачаних бойовими наркотиками націоналістів, коли намагався передати банку тушонки від «асвабадітелів»...**

☒ **Саме тому і запускають міф про дона, про спецназ, тільки при згадці якого ворог розбігається і здається в полон - бо інших варіантів і кандидатів у герої просто немає.**

✓ Але, як виявляється весь цей героїзм – кривий міф, який прожив не більше двох днів. Бо і кадірова, як з'ясувалося під Києвом не було – він у цей час «підробляв» візником патрушева і ролик про героїчний кадірівський спецназ, який звільняє «українське» село був знятий на території Білорусі десь під Гомелем.

Розвінчуємо міф досліджуючи джерела інформації:

1. **Рамзан Кадіров «перебуває» на околицях села Іванків під Києвом. На відео, оприлюдненому в мережі 13 березня: «ЗАДАЧА – ЗАБРАТЬ КИЕВ»: РАМЗАН КАДИРОВ НІБИТО З УКРАЇНИ ДАЄ ВКАЗІВКИ СВОЇМ БОЙОВИКАМ** <https://www.youtube.com/watch?v=t2-fYFMbp2k> (Фото 2)

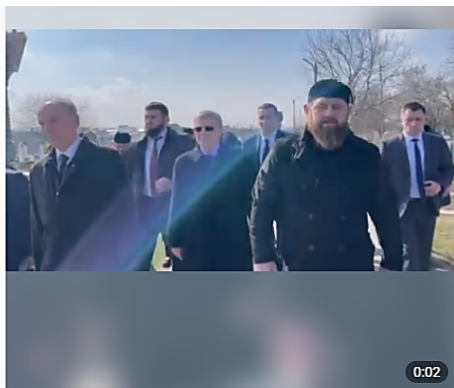
<https://www.unian.ua/war/kadirov-v-ukrajini-v-mvs-vidpovili-dlya-chogo-rf-poshirila-video-novini-vtorgnennya-rosiji-v-ukrajinu-11743198.html>

<https://www.pravda.com.ua/news/2022/03/14/7331142/>

<https://www.slidstvo.info/news/zadacha-zabrat-kyev-ramzan-kadyrov-nibyto-z-ukrayiny-daye-vkazivky-svoyim-bojovykam/>

Офіційно не підтверджена інформація. «Відео про нібито присутність на війні в Україні глави Чечні Рамзана Кадірова розраховане на чеченців, щоб виправдатися за великі втрати.

Як передає кореспондент УНІАН, про це повідомив радник міністра внутрішніх справ України Вадим Денисенко на брифінгу, коментуючи відео, де Кадіров стверджує, що був у Гостомелі під Києвом, та загрожує, що вже може бути у Києві, а тим часом ховається у бункері... Денисенко зазначив, що не має повноважень коментувати – чи був Кадіров на території України, чи ні...».

Секретарь Совбеза РФ Н.Патрушев, полпред Президента РФ в СКФО Ю.Чайка и Глава Чеченской Республики Рамзан Кадыров посетили могилу и почтили память Первого Президента ЧР, Героя России А.Х.Кадырова в с.Ахмат-юрт.

Фото 3

2. Верифікуючи інформацію знаходимо підтвердження: **«Кадіров “засвітився” в Грозному»** (раніше він стверджував, що вже під Києвом. СЕРЕДА, 16 БЕРЕЗНЯ 2022, 06:54.

Глава Чечні рамзан кадіров опублікував відео, на якому він перебуває в аеропорту в Грозному - *Джерело: Telegram кадірова*

Деталі: У своєму Telegram-каналі кадіров опублікував повідомлення, що зустрів у грозненському аеропорту імені Ахмата-Хаджі кадірова секретаря ради безпеки рф миколи

патрушева.

Критично аналізуємо контент із відкритих джерел.: 14 березня Кадіров стверджував, що був у Гостомелі під Києвом, і погрожував, що вже може бути в столиці України, а 16 березня публікує відео з аеропорту в Грозному.

<https://www.pravda.com.ua/news/2022/03/16/7331773/>.

"Українська правда" перевірила за телефоном глави Чеченської Республіки Рамзана Кадірова і підтвердила, що він не був в Україні протягом останнього тижня (16.03.2022 р.) Джерело: джерела УП у Службі безпеки України та дані онлайн сервісів.

Вердикт. Інформація про те, що кадіров був в Україні, не підтверджена. ІПСО-лякалка ворожих пропагандистів.

"Призываю охотиться на голову главного врага русского народа, Степана Бандеру" — Кадыров

12 марта 2022
14:47

Рамзан Кадыров. Иллюстрация: tashkent.org

Глава Чечни Рамзан Кадыров заявил о том, что главной задачей для его бойцов стало вывести из строя главного нациста Украины - Степана Бандеру.

Как сообщает источник, глава Чеченской Республики подчеркнул, что скоро армия России избавит страну «от расплывшейся нечисти, именуемой неонацизмом», а именно - от представителя неонацистского движения, Степана Бандеры. Рамзан Кадыров уже озвучил денежное вознаграждение за голову главного врага русского народа - 250 млн. рублей из бюджета государственного фонда Чеченской Республики.

«Я изучил всю схему и тактику этой неонацистской нечисти и могу с уверенностью сказать, что главным врагом русского народа является Бандера. Мои бойцы совсем скоро расправятся с ним, а позже - со всей остальной нацистской деятельностью.» — заявил Кадыров.

Фото 4.

3. Досліджуючи ІПСО, в основі якої механізм емоційного резонансу поєднано із фейковими повідомленнями та маніпуляціями, інформаційний міф про «непереможного дона» кадірова знаходимо у медіа і суцільну дикість про його особисте завдання із **знешкодження ворога №1 – Степана Бандери.**

Фото 5

Незадовго

після цього у

російських медіа з'явилася інформація, що чеченці «вбили українського діяча та лідера націоналістів», - повідомляє "Дивогляд".

Відповідне повідомлення з'явилося і на сайті інформаційного агентства "Інтерфакс".

У тексті зазначено, що чеченський спецназ 19 березня знищив один з пунктів нацбатальйону "Азов". **«Серед загиблих впізнали Степана Бандеру».** Насправді ж, ним виявився шеф редактор українського видання "ЦензорНЕТ" Юрій Бутусов.

<https://www.5.ua/dv/life/272296>

В РОССИИ — ВОЕННАЯ ОПЕРАЦИЯ НА УКРАИНЕ
15:13, 19 марта 2022

Чеченские спецназовцы подтвердили вероятное устранение Степана Бандеры

После заявления Рамзана Кадырова о важности поимки лидера украинских националистов — бойцы чеченского ОМОНа провели серию операций в украинском тылу. В результате утреннего рейда 19 марта в районе Киева был уничтожен командный пункт полка «Азов». В одном из погибших российские военные опознали Бандеру.

Фото 6.

ритуал він проводив – це правда. І навколишках стояв – теж правда... А от те, що він був десь там на мариупольських теренах – суцільна брехня і фейк.

- По-перше, впадає в очі майже ідеальна чистота на АЗС. Проте, околиці Маріуполя, а тим більше саме місто, після місячних бомбардувань рашистів виглядає, м'яко кажуть, трошки інакше.

- По-друге, і це головне, пропагандисти навіть не подумали про маскування локації. На задньому плані фото чітко видно бокс заправки із заправочними пістолетами та марками пального, кольоровим оформленням марок пального. Так от, яскраві жовто-помаранчеві кольори, та характерний логотип із латинською літерою «Р», має... пальне «Pulsar», яке виробляє на продає російська компанія «Роснефть». Мережа АЗС з таким кольоровим забарвленням теж належить москальській компанії.

- Більше того, нехитрий пошук дає інформацію про те, що «Pulsar», а саме марка «Pulsar-100» (високооктановий бензин) – це москальська гордість, яку вони почали випускати рік тому. (<https://without-lie.info/propaganda-stop/feyk-holovnohodon-don-tik-tok-spetsnazivtsya-rassyeyi-pro-molytvu-na-azs-pid-mariupolem/>)

Висновок. Верифікуючи російську ІПСО – лякалку про «непереможного дона», зауважуємо, що “Страшилка” у вигляді кадірова і його демонізація є частиною інформаційного поля росії, спрямована як на внутрішню аудиторію так і на українського споживача.

Жорстокість кадірівців викликає страх і панічні настрої. Бійців кадірова використовують як психологічну зброю проти мирного населення, вони здебільшого виконують функції карателів на захоплених територіях та формують імідж, що російська армія залежить від чеченських банд, тобто від самого кадірова – інструмент ІПСО.

Водночас кадірівці рідко беруть участь у бойових зіткненнях, при цьому вони краще екіпіровані та їм, на відміну від звичайних військових рф, дозволено використовувати на війні смартфони і проявляти активність у соцмережах. Але спроби залякування українців кадірівцями свідчать про глибоке нерозуміння російськими елітами настроїв українського суспільства. В Україні кадірова не бояться та, більше того, – висміюють і кепкують з нього, прозвавши його «дон-дон». А відео зі стріляниною по світлофорах, воротах та порожніх будинках, роздачею награбованих продуктів і молитвами на російських заправках

4. У березні мережу підірвав черговий «героїчний подвиг» головного дон-дон-тік-ток спецназівця рассеї рамзана кадірова.

На АЗС (як стверджує фейк, біля Маріуполя) його застав час вечірньої молитви.

На поширеному фото кадіров стоїть навколишках та проводить ритуал. Так,

викликають серед українців лише глузування. (<https://cpd.gov.ua/main/czentr-protydiyi-dezinformacziyi-pry-rnb-23/>)

ФАКТ. Кадирову оголошено підозру за воєнні злочини під Києвом (повідомили у Службі безпеки України 26 серпня 2022 р.)

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/sbu-povidomila-pro-pidozru-ramzanu-kadirovu-novini-ukrajini-50265839.html>

Рамзан Кадиров у лютому-березні особисто керував розробкою та плануванням окремих військових операцій РФ на території Київської області. СБУ оголосила підозру лідеру Чечні та ще двом його найближчим поплічникам, зібрано беззаперечні докази воєнних злочинів...

Кадирову підозру оголошено за трьома статтями Кримінального кодексу України:

- ч. 2 ст. 437 (планування, підготовка, розв'язування та ведення агресивної війни);
- ч. 3 ст. 110 (вчинення умисних дій з метою зміни меж території України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, які призвели до загибелі людей та інших тяжких наслідків);
- ч. 3 ст. 436-2 (виправдовування, визнання правомірною збройної агресії Російської Федерації проти України, розпочатої у 2014 році, виправдовування, визнання правомірною тимчасової окупації частини території України, а також глорифікація осіб, які здійснювали збройну агресію Російської Федерації проти України, розпочату у 2014 році).

Одне із завдань ворожої ІІСО – дискредитація та знищення героїв і патріотів

«Історична правда і російський міф». Ні для кого не є таємницею, що патріотизм – це дієва любов до своєї Батьківщини. Це правило є спільним для всього світу. Але в росії поняття патріотизму спотворено та деформовано до найбільш ганебної форми імперіалістичного шовінізму.

! ЦПД зібрав кілька наочних прикладів відмінностей між світовим та російським патріотизмом.

РОСІЙСЬКИЙ ПАТРІОТИЗМ і СВІТОВИЙ ПАТРІОТИЗМ:

Патріотизм - це громадянське почуття, змістом якого є любов до своєї Батьківщини та готовність пожертвувати власними інтересами заради неї.

Але патріотизм, як і все, до чого дотягуються росіяни, спотворюється «руським миром» і деформується до невпізнаності.

Російський патріотизм - гордість за «славетне» минуле та риторика «затягнутих насків» у сьогоденні.

Світовий патріотизм - гордість за можливість жити з комфортом сьогодні та знати, що в майбутньому буде ще краще.

Російський патріотизм - гордість військовою міццю своєї країни, бо «можемо повторити».

Світовий патріотизм - гордість військовою міццю своєї країни, бо «ніколи знову».

Російський патріотизм – бездумна довіра правителю та підтримка усіх його дій.

Світовий патріотизм – конструктивна критика недоліків управління власної країни та можливість вдосконалення і змін.

Російський патріотизм - визнання лише своєї мови як «великої» та нехтування іноземними мовами як чимось другосортним.

Світовий патріотизм - любов до власної мови та шанування іноземних мов.

Підсумовування: протидія ворожим ІПСО – користуватися офіційними джерелами інформування. Критичне мислення і верифікація медіамеседжів.

Вправа: «Як «споживати» контент, щоб «вберегтися» від ІПСО»

+ Вмикати критичне мислення під час перегляду контенту

- Спочатку вмикати емоції та панікувати/гніватись/лютувати від протянутого контенту

+ Завжди переглядати/дочитувати повідомлення до кінця

- Поширювати інформацію, прочитавши лише заголовок чи перші 2-3 речення і робити з них висновки

+ Завжди шукати першоджерело інформації

- Довіряти скріншотам/хибним інтерпретаціям/викривленим перекладам

+ Перевіряти дату створення контенту

- Не дивлячись на дату створення новини, робити висновки та поширювати їх у соцмережах

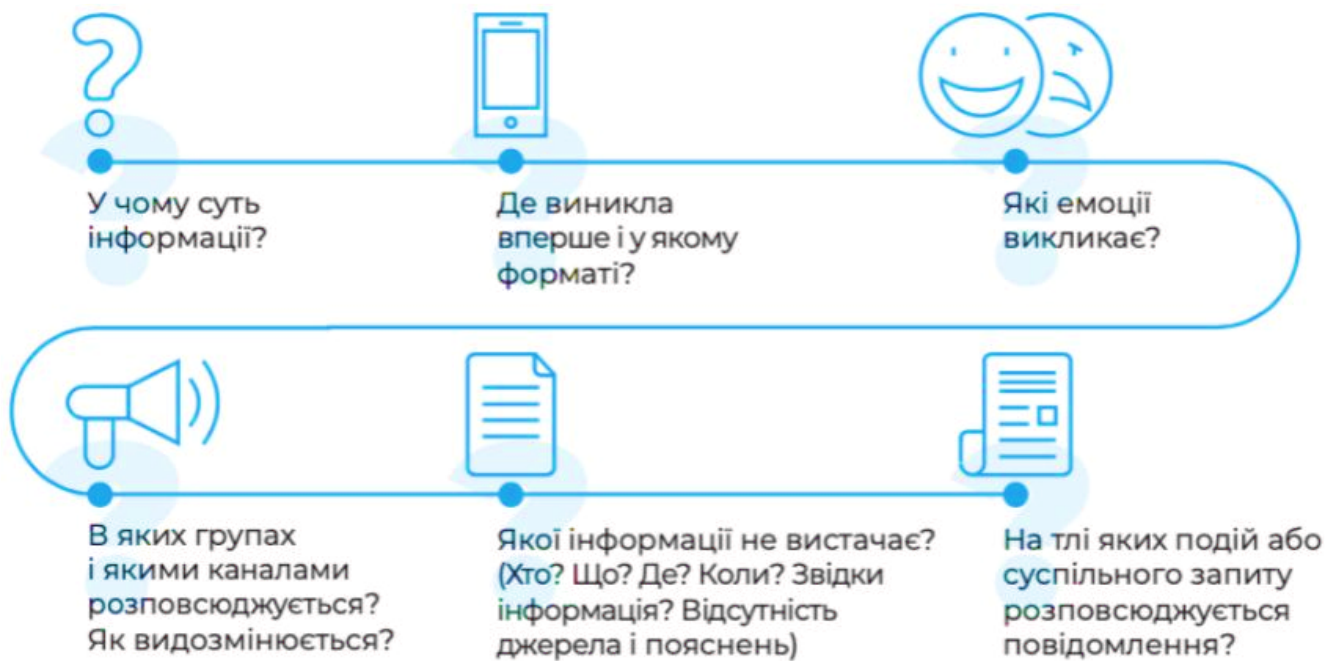
+ Відрізняти факти від коментарів

- Поширювати свою думку чи думку улюбленого лідера думок як факт чи єдине слушне твердження

+ «Споживати» контент з перевірених джерел

- Читати анонімні джерела та довіряти інсайдам від «анонімних авторитетів»

Руйнуємо ворожу ІПСО

<https://www.kavkazr.com/a/feyki-i-postanovki-o-chem-govoril-kadyrov-za-mesyats-voyny-v-ukraine/31772178.html>

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/sbu-povidomila-pro-pidozru-ramzanu-kadirovu-novini-ukrajini-50265839.html>

<https://konkurent.ua/publication/102661/kadirov-i-dva-yogo-poplichniki-otrimali-pidozri-u-skoenni-voennih-zlochiv/>

https://t.me/RKadyrov_95/1448

<https://www.youtube.com/watch?v=hEOPBfyI-yw>

<https://war.segodnya.ua/ua/war/vtorzhenie/feykovye-foto-i-boevye-porazheniya-v-snbo-razoblachili-strashnyh-kadyrovcev-1611950.html>

<https://fakty.com.ua/ua/ukraine/20220826-kadyrovu-ogolosheno-pidozru-za-voyenni-zlochyny-pid-kyevom-sbu/>

<https://without-lie.info/propaganda-stop/feyk-holovnoho-don-don-tik-tok-spetsnazivtsya-rassyeyi-pro-molytvu-na-azs-pid-mariupolem/>

<https://without-lie.info/propaganda-stop/mify-pro-kadyrivtsiv-don-don/>

<https://cpd.gov.ua/main/czentr-protydiyi-dezinformacziyi-pry-rnb-23/>

Оксана Рудь, старший викладач кафедри менеджменту освіти Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти.

Додаток.

Руйнуємо міфи російської ІПСО. (<https://without-lie.info/propaganda-stop/mify-pro-kadyrivtsiv-don-don/>)

МІФ 1. Кадирівців 70 тисяч

Це неправда. За різними оцінками фахівців чисельність збройних формувань, які безпосередньо підконтрольні рамзану кадирову – не більше 30 тисяч.

Але і 30 тисяч – цифра сумнівна. Наприкінці грудня 2014 року кадиров провів у Грозному масштабний огляд підконтрольних йому частин. На міському стадіоні вишикувалися близько 20 тисяч повністю екіпірованих бойовиків, перед якими їх командувач зробив урочисту промову. Саме тоді у інформаційний простір був запусканий слоган про «піхоту путіна», а пізніше, що сам кадиров – піхотинець путіна.

Щодо 70 тисяч. Звідки могла з'явитися ця цифра?

25 лютого, на другий день після нападу росії на Україну, біля головної мечеті у Грозному відбувся своєрідний огляд кадирівської піхоти. Тисячі бійців у повному обмундируванні та зі зброєю в руках заповнили площу аж до обрію. Картинка дійсно вражала масштабістю.

Перед ними виступив Кадиров і заявив, що «чеченські» військові готові будь-якої миті виїхати «на будь-яку спеціальну операцію на будь-якій території, щоб забезпечити Росію». Але! Після цих зборів біля мечеті і створення необхідної картинки для телевізору, бійці повернулися на свої бази по всій республіці.

Цілком вирогідно, що ця пропагандистська картинка з рядами військовиків за обрій і породила міф про 70 тисяч кадирівців – тим більше, що саме така цифра фігурувала у російських медіа, яким віри немає. Проте, як ми зазначали вище мова може йти про 20 тисяч (максимум 30). Але і з цієї нібито чисельної армії далеко не всі можуть потрапити на війну в Україну. Бо влада кадирова у Чечні утримується за рахунок сили та репресій. Тож на послаблення своїх можливостей всередині країни непереможний дон-дон навряд чи піде.

МІФ

МІФ 2. Кадирівці – потужні вояки

В цьому питанні є декілька важливих деталей, маніпуляція якими і створює необхідну уяву про начебто «грізних вояків».

По-перше, слід усвідомити одну важливу річ – кадирівці – це не збройні сили в тому розумінні, якому ми звикли. Кадирівці – входять у склад Росгвардії, яка у свою чергу підпорядковується Міністерству внутрішніх справ Росії. Тобто, кадирівці – це воєнізована міліція. Їх функції на території Чечні – суто поліцейські. На «штиках» цих збройних формувань утримується режим кадирова, проводяться розправи над опонентами, віджимаються території (пам'ятаємо минулорічне протистояння з Дагестаном за нафтоносні території).

По-друге, коли кадиров казав, що його загони – це піхота путіна – він мав рацію. Кадирівці не мають важкого озброєння – танків, САУ, РСЗО, артилерії, авіації. У їх складі є декілька підрозділів, оснащених середніми мінометами та БТР. Також є загони, які пересуваються на бронемашинах типу «Тигр». Всього...

По-третє. У складі цієї всієї кадирівської піхоти є дійсно декілька цілком боєздатних на рівні збройних сил підрозділів. Це батальйони «Захід», «Схід», «Південь», «Смерть», СОБР «Ахмат», ОМОН «Ахмат-Грозний». Їх чисельність – від 700 до 2000 бійців. Є ще декілька окремих полків спеціального призначення чисельністю від 1800 до 3000 солдатів.

За не підтвердженої інформацією кадірівці з батальйонів «Смерть» та «Захід» приймали участь у війні на сході України у 2014-2015 роках – воювали на Саур-Могилі, під Іловайськом, Донецьком.

Що стосується іншого бойового досвіду, то є непідтверджені дані, що окремі загони кадірівців із найбільш боєздатних підрозділів воювали у Сирії.

Але варто усвідомити – кадірівців з реальним бойовим досвідом (а не інстаграмних вояків), як зазначають фахівців максимум 2-2,5 тисяч осіб. І дон-дон кадіров не може їх всіх одночасно відправити в Україну (свою ж дупу теж треба прикривати). Тому ні про які тисячі «загартованих у боях головорізів», які із швидкістю переляканої вівці несуться в Україну – мова не йде. На поміч окупантам можуть бути відправлені окремі підрозділи чисельністю від декількох сотень до 1-1,5 осіб, у складі яких (як опорні) можуть бути невеликі загони з реальним бойовим досвідом. Але як зазначають наші воїни у чисельних прямих ефірах з передової поки кадірівці воюють частіше із мирним населенням у другій лінії, виконуючи суто поліцейські функції – тобто свої прямі обов'язки.

МІФ

МІФ 3. Кадірівці на початку війни захопили військову базу під Гостомелем

Те, що кадірівців там пошматували на мінеральні добрива – це дійсно правда. А от про захоплення української військової частини – тут дон-дони трохи попіарилися. За інформацією з військових джерел, перед самим початком війни 24-го лютого, коли вже всім все стало зрозуміло, українські підрозділи почали залишати військові містечки на загрозливих напрямках і розосереджуватися, щоб не потрапити під ракетно-бомбовий удар.

Військова частина, у яку за попередніми даними 25-го лютого зайшли кадірівці, на момент входу була залишена українськими військами. Тобто дон-дони просто зайшли на пусту територію, а не здобули її у бою. Але щоб створити потрібну пропагандистську картинку, імітували бій і вивішування свого прапора. Ну все як у вправних інстаграмних вояків...

Звичайно, що все вище сказане не означає, що ми маємо нехтувати можливою загрозою з боку кадір-дон-донів. В той же час, слід реально розуміти їх потенційну кількість і боєздатність, яка далека від пропагандистських роликів.